

מה מריץ את מחאת ה"לשעברים"?

מאת: אל"מ (מיל') ד"ר רפאל בוכניק-חן

מבט מבס"א מס' 1,657, 23 ביולי 2020

תקציר: רבים וטובים נדרשים לתהייה: הכיצד נתח מוביל בקרב בכירי מערכת הביטחון בדימוס ממקם עצמו בשמאל הפוליטי, ולעיתים אף בשמאל הרדיקלי? טובי בחורינו, העידית שבעילית, שהקדישו את מרבית שנותיהם למשימת הגנת המדינה ופעלו במצוות הדרג המדיני, מתייצבים עתה כחוד החנית של תנועות ה"אנטי" למיניהן.

קבוצת איכות זו, נושאת הדגל הווירטואלי של השמאל הפרוגרסיבי ותרבות "התקינות הפוליטית", שאליו נוסף לאחרונה הדגל השחור כסימן היכר של מחאה ו"יציאה לרחובות", מנסה להשתלט על סדר היום הציבורי על-ידי האדרת ה"אנחנו", הנאורים, הצחים כשלג, ההומניים, לעומת ה"הם", הבורים, ה"עדר", "אנשים שהסך הנורמטיבי שלהם הוא בגובה דשא", כדברי ראש המוסד לשעבר שבתי שביט. הלך רוח זה, שלתמימים שבנו נדמה היה כי חלף מן העולם, מהודהד לעיתים גם מפי אנשי תקשורת ומוטח אף כלפי שרים ופוליטיקאים בכירים מהליכוד.

הוגה הדעות האנגלי ג'ון לוק, הנחשב לאבי הליברליזם, הנחיל לעולם את עקרונות הנאורות המנחים את האדם להעדיף את רעיון הזכויות הטבעיות לחיים, לחירות ולקניין. בתצורתו המודרנית מכוון הליברליזם לזיקות שבין האזרח לבין השלטון, תוך דגש על חופש התנועה, חופש הביטוי וכדומה. האם זהו מקור הסמכות הרעיוני המנחה את פעילותם של מובילי הדעה עטורי התהילה? ספק אם כך הדבר, הגם שנראה כי תפיסת עולם "פרוגרסיבית אוניברסלית" מצטיירת כדבק מלכד שדי בו כדי לייצב קו המתנגד לאידיאולוגיה של הימין בראשות בנימין נתניהו.

נאורי ה"אנטי" יסמנו את נתניהו כדמון רב-זרועות שיש להיאבק בו בכל האמצעים הלגיטימיים גם אם יימתח גבול הלגיטימיות אל מעבר ל"תחום האפור" המשיק לאנרכיזם. מנקודת מבטם עובר כחוט השני קו המחבר חשדות לשחיתות, כלכלה חזירית עם המשך ה"כיבוש", וכמובן תוכנית ה"סיפוח" ביהודה ושומרון. לפיכך סילוקו מבלפור יפרוץ את הסכר החוצץ בין כל הרע עלי אדמות לבין עידן אחר, התגשמות האוטופיה, משאת הנפש המיוחלת.

תהא זו תמימות לייחס ל"גילדת הלשעברים" חתירה ל"ניקוי אורוות" לשמה, בהיבט של ישרה וביעור שחיתות, שכן נהיר כי הם מכוונים גבוה יותר; קרי: לגרום לשינוי פאזה

בממד המדיני, ובמילים מפורשות יותר, להשתית את אידיאולוגיית השמאל, במגמת היפרדות מהפלסטינים במתכונת פתרון שתי המדינות בגבולות יוני 1967. מטרה נעלה זו מוזנת מרוח גבית מדרבנת מצידם של גורמים סמי-ממשלתיים במערב "הליברלי". ייתכן שניתן לאפיין גישה זו כמהדורה עדכנית של פוסט-ציונות, כזו המקנה קדימה לערכים אוניברסליים על פני צדק היסטורי וזיקה לאומית לארץ ישראל.

הדרך ליעד הנכסף נסללת באופן מתוכנן באמצעות הטמעת מסרים בוטים ומהדהדים בספקטרום התקשורתי, תוך ניצול מושכל של הגישה האמפתית של ערוצי המדיה המובילים, המשקפים אף הם הטיית סיקור אינהרנטית כמעט. השיטה הנקוטה בהקשר זה מאמצת את מימרתו של ווינסטון צ'רצ'יל: "אין הטיפה חוצבת בסלע מכוח עוצמתה אלא מכוח התמדתה" (הגם שמקור ההשראה לדימוי זה לקוח מספר איוב - "אבנים שחקו מים").

הנדסת תודעה היא ביטוי מכובס לשיטת פעולה מעולם המושגים הצבאי הידועה כלוחמה פסיכולוגית. סביר להניח כי בממד זה נהנים ה"לשעברים" מיתרון מהותי, ויכולתם לנצל כלי אופרטיבי זה כאמצעי משוכלל לשרת את מטרותיהם מהווה עבורם סוג של מכפיל כוח.

בהתחשב ברוב האיתן ממנו נהנה הימין הפוליטי בקרב האוכלוסייה היהודית והמגמות המצביעות על התעצמות התמיכה בראש הממשלה נתניהו מסתמן כי הקמפיינים הרעשניים של ה"לשעברים" הנאורים מותירים חותמם בעיקר אצל המשוכנעים ממילא. עובדה זו היא לצנינים בעיניהם ומקור לתסכול מתמשך, באופן העלול להיות מתורגם להעצמת מאפייני המחאה, עד כדי עיצוב "צידוק אינטלקטואלי" להפרת כללי המשחק הדמוקרטי.

המאמר התפרסם בישראל היום ב-6.7.20

- אל"מ (מיל") ד"ר רפאל בוכניק-חן מומחה לענייני המזרח התיכון ויחסים בינלאומיים. שירת 26 שנים בחיל המודיעין. כיהן שלוש שנים במשרד ראש הממשלה ובמשרד הביטחון. כיום חוקר בכיר במרכז בס"א.